

N

DE
SPE IVDAEORVM DESPERATA
PRAEFATVS

AD
ACTVM VALEDICTORIVM
OBSERVANTER
INVITAT
M. IO. GOTTL. BIDERMANN R.

FREIBERGAE, Litteris MATTHAEANIS,

XLI,

Nemo, opinor, tam expers est rerum publice gestarum, quin de motibus inter Iudaeos hoc anno excitatis vel legerit vel audierit. Quum enim haec gens ex splendidissima luce in fordidissimas tenebras detrusa, diutina Messiae expectatione fere contabescat, indicia vero illius promissi palam profare et in aprico posita esse, intelligat, non est, quod miremur, multos misello ex isto populo aut tacite suspirare, aut aperte conqueri, quod spe desperata pessime adhuc deludantur.

Neque vero nostra demum aetate Iudaei ita sentiunt: sed iam pridem inter eos fuerunt summi nominis viri, qui, subtractis rationibus, et animo conuicti, publice adfirmarunt, procul omni dubio Messiam, ardentissimis votis adhuc expetitur, venisse, et frustra nunc expectari. Nam tempus huius aduentus annum quadringentesimum ab excisa urbe Hierosolymitana constituerunt, de certitudine illius adeo persuasi, ut ipsi doctores Talmudici emtionem agri mille denariis aestimati dissuaderent, quia, ut R. SAL. IARCHI addit, a) *הוא קץ הגולה והקבץ להר הקודש למלכות משיח* hic extremus est terminus redemptionis, (per Messiam) qua reducemur ad montem sanctum et auitas hereditates. Eodem ille computus valet, quo mundum non minus quam octoginta et quinque Iubilaeis duraturum, ultimo autem istorum Messiam venturum, docuerunt. b) Et illa quidem Iubilaea annos conficiunt MMMC, adeoque annus MMMCXXXI, qui ab excidio urbis est quadringentesimus tertius, in octogesimo quintum Iubilaeum incidit. Iam vero, quum amplius anni MDCC, ab urbe deuastata effluerint, neque tamen Messias à Iudaeis expectatus venerit, quis, quaeso, spem eorum desperatam non videt? Hoc loco eorum etiam sententia proferri meretur, qui, traditionem Eliae sequentes, publice confessi sunt, c) *mundum sex millia annorum duraturum: horum duo millia elapsa esse ante legem, duo millia sub lege esse finienda, et duo millia sub Messia transgenda*: ad quae verba postrema IARCHI ita commentatur: *לאחר שני אלפים תורה הרה דינו שיבא משיח* h. e. post duos millenarios legis iustum erat, ut Messias veniret. Quod vero tempus illud determinatum

a) Georg. Elief. Edzardi in Tract. Talmud. Anoda Sara Cap. I. p. 244.
b) in Tr. Sanhedrin fol. 97. b. c) l. c. a.

natum iamdudum praeterierit, et Iudaeos veluti coruos hiantes deluserit, nemo non intelligendo sentit.

Haec igitur testimonia quum aperta omnino sint et summorum virorum auctoritate communita, quis miretur, ipsos inter Iudaeos fuisse, qui vel oraculorum diuinorum efficacia commoti, vel expectationis pertaesi, palam pronuntiauerint, profus sese de Messiae futuro aduentu desperare. Non solum enim ingenue confitentur, d) כלו כל הקצין, *effluxisse omnes terminos temporis, huic aduentui destinati*; sed etiam omnibus diris eos prosequuntur, qui imposterum nouum tempus determinare audent. Vt iam testimonia ex R. KIMCHI, e) R. IARCHI, f) R. ABARBANEL, g) R. SAADIA h) et aliorum libris praetermittamus, sufficiet, TALMVDI STARVM imprecationem audire, qui ita edicunt: i) ארסם עבצן של קיצין *statu rumpatur corpus eorum, qui supputare audent terminos Messiae venturi*. Quid? quod R. ALBO k) eo audaciae progressus fuerit, ut negaret, aduentum Messiae articulum fidei fundamentalem esse; R. HILLEL autem fidei suae socios false irrideat, quod spe venturi Messiae inani tamdiu se lactari patiantur. En eius verba: l) אין משיח לישראל *non erit Messias Israel, iam pridem enim illum tempore Hiskiae deorarunt*.

Et quis, quaeso, animum non despondeat, sentiens, ipsos Iudaeorum magistros in constituendo futuri Messiae tempore dissentire? R. SAADIAS et R. NACHMANIDES annum mundi MMMMMCLXIII. praedixerunt. R. LEV. GERSON annum ab excidio Hierosolymitano MCCXLV. designauit. R. MAIMONIDES annum MMMMDCCCCLXXVI. constituit. R. ABARBANEL coniunctionem Saturni et Iouis in signo piscium, quae obtigit anno Christi MCCCCLXIV. imminentem Messiae aduentum portendere, docuit: neque tamen ipse diffiteri potuit: H)

d) l. c. b.

e) ad Ies. LXIII, 17.

f) ad Dan. VII, 25.

g) in Ies. fol. 38. a.

h) ad Dan. VII, 25.

i) in Sanhedr. I. c.

k) in עיקרים fol. 10. b. et fol. 12. b.

l) Sanhedr.

fol. 99. a.

ll) in Daniel. fol. 5L.

שקר נחלו במניניהם הכל ואין בהם פועלי; h. e. *omnes sapientes mendacium sequi in vario suo computo et vanitatem, et nihil sani illi inesse.*

Plura testimonia cumulare iam nolo, ab aliis studiose collecta, qui de rebus Iudaeorum exposuerunt, docentes, fieri non posse, quin, ipsis magistris in hoc primario fidei capite tam mire fluctuantibus, plebs fere in desperationem incurrat, et summo in salutis discrimine versetur. Eandem vero Iudaeorum spem desperatam illi magis atque magis exulcerarunt, qui pro Messia sese venditantes, pessime suae fidei sociis imposuerunt, turpissimamque nominis memoriam ad posteros transmiserunt. Sunt, qui ipsam matrem omnium viventium, Euam, itemque Lamechum, in hoc per errorem peccasse, statuunt, quod illa partu Messiam sese edidisse sibi persuaserit, m) hic vero in filio recens nato, Noacho, eam spem collocauerit, quae à promisso mundi saluatore expectanda erat, n) Tantum autem aberat, ut hic error cum fraude coniunctus esset, ut potius ardentissimum desiderium Messiae, quo prisca illa aetas flagrabat, luculenter indicaret. Neque vero falsi Messiae tempore veteris Testamenti vel surrexerunt, vel inclaruerunt: quippe quos Christus ipse post suum demum ex terris discessum orituros, et multos in errorem seducturos praedixit. o)

Et inter hos quidem primo loco SIMON ille MAGVS obuersatur, anno post Christum natum trigesimo tertio originem diuinam mentiens, et *δυναμιν τε Θεου μεγάλην*, h. e. Messiae dignitatem, adfectans, p) qui vero suis ab aequalibus tandem desertus, et de veritate religionis conuictus, tandem inter ipsos Christianos nomen suum fuit professus. De quo cum multi alii exposuerunt, tum inprimis duumviri eruditissimi, SAM. BASNAGIVS q) et THOM. ITTIGIVS, r) quicquid dubitationis in hac historia occurrit, diligenter excusserunt. Huic aetate proximi fuerunt THEVDAS, itemque IVDAS GALILAEVS, quos LVCAS s) vana ambitione inflatos et impie nomen diuinum usur-

m) Gen. IV, 1.

n) Gen. V, 29.

o) Matth. XXIV, 5.

p) Act. VIII, 10.

q) Exercitatt. Anti-Baron. p. 104.

r) Select.

s) Cap. Hist. Eccl. Saec. I. p. 262.

s) Act. V, 36, 37.

ufurpantes, maximam hominum multitudinem suas in partes traxisse, ad extremum autem misera morte extinctos esse, testatur: quorum miracula, Messiam mentientia, IOSEPHVS t) et TILLEMONTIVS u) percensent. Sub idem fere tempus hoc nomine DOSITHEVS inclaruit, qui, desertis Iudaeorum sacris, ad Samaritanos transiens, et Messiam fingens, plurimas turbas excitabat, litteras sacras reiciebat, earumque in locum portentosos libros intrudebat; de cuius fraudibus ORIGENES plura tradit, w) Exigui temporis spatio intermisso, nouus in scenam Messias prodibat, IONATHAN adpellatus, qui copiosissimam hominum frequentiam in deserta loca adducebat, spe perpetratorum miraculorum deludendos. Tandem vero impostor iste nefarius iussu Imp. Vespasiani flagellis caesus, rogoque impositus, mortem sua impietate dignam luebat, x)

Nullus tamen plus damni suae genti intulit, quam famosus iste BARCOCHAB, qui, detectis fraudibus, rectius BARCOSIBHA, h. e. *filius mendacii* cognominabatur, septuagesimo primo post Christum natum anno infaniam istam ingressus. Ne iniurii in eius manes videamur, audiamus suae fidei socium ita de isto exponentem: y) BEN COSIBHA, *alias vocatus BARCOCHAB, rebellauit contra Romanos, et fecit seipsum Messiam. Et quidem vocatus est BARCOCHAB, h. e. filius stellae, quod de se dictum adfirmavit Num. XXIV, 17. Procedet stella de Iacob. Et R. AKIBA ipse, quum illum vidit, dixit: Hic est rex Messias. Quo facta, Iudaei Bitterenses eum unxerunt, et regem coronarunt. Et iugum Romanorum de ceruice sua excusserunt, multaque et Romanorum et Graecorum stragem ediderunt. Atque ita etiam in Aegypto fecerunt, amplius ducentis millibus occisis. Tandem Imperator Traianus Hadrianum cum ingenti exercitu aduersus eum misit, qui tantam Iudaeorum stragem fecit, quanta neque tempore Nebusar Adanis neque aetate Titi audita fuit.* Alii, qui de rebus Iudaeorum exponunt, referunt, z) his
in

t) Antiqu. XVIII, 1. et de Bell. Iud. III, 2. u) Memoires de l'histoire

T. I. p. 1060. w) contra Celf. L. I. x) Ioseph. Bell.

Iud. c. 38. §99. y) R. Ganz. in צמח דבר p. 41. z) Hottingeri

Hist. Eccl. Saec. II, p. 66.

in tumultibus amplius quingenta hominum millia interfecta, nongentas et octoginta urbes ac villas delolatas, et quinquaginta castella solo fuisse aequata.

Quamuis autem miserum exitum omnes fere habuissent,¹ qui adhuc Messiam mentiti fuerant; non tamen deerant, qui similes fraudes machinarentur. Anno enim à Christo nato LXXXIII. MENANDER, a) anno CXXX. CVBRICVS, b) anno CCCCXIV. MOSES CRETENSIS, c) anno DCCIX, IVLIANVS, d) effreni audacia armati, eosdem spiritus sumserunt, neque feliciora fata subierunt. Inprimis singularem nominis famam hoc inclarescendi studio DAVID ELDAVID, alio nomine ELROI vocatus, A. C. MCXXXIX. captavit. De quo quid sentiant ipsi tribules, his verbis exponunt, ex sermone Hebraico in Latinum conuersis: e) *eo tempore nouae Israëli calamitates illatae fuerunt ab homine, qui se ipsum Messiam fecit. Et maledicti quidem huius viri nomen vocatum fuit Eldauid, ex urbe Amadia oriundi. Hunc sectatores Messiam adpellarunt, et laudibus mirifice extulerunt. Rex autem Persiae quum audiret, hunc hominem factiones comparare, bellumque instruere, pauore correptus, legatos ad eum misit, rogatum, ut ad se veniret, et miracula, quae iactitabat, praestaret: quae si probanda cognosceret, sese ad cultum illius accessurum. Dauid igitur, personatus ille Messias, animo imperterrito in conspectum regis venit, et regi quaerenti, utrum esset Messias? respondit: Ego sum verus Messias, quem Deus misit ad populum suum redimendum. Rex interrogando perrexit: quo signo hoc probabis? cui iste regeffit: Si caput mihi amputaueris, ego reuiuiscam et reuertam. Iussit igitur rex, caput illi praecidi. Quo facto, adflectae eius, qui magno numero confluxerant, auide illius reditum in vitam, sed frustra, expectarunt.*

Multos alios Pseudo-Messias silentio iam inuoluo, qui, monstruosissimarum opinionum architecti et seditionum nefariarum coryphaei exstiterunt, non nisi eorum principes subiuncturus, qui proximis centum abhinc

a) Centur. Magdeb. T. II. c. V. p. 134.

c) Socrae, Hist. Eccl. L. VII. c. 38.

e) in שש יורה c. 31.

b) Michael. Hist. Eccl. p. 182.

d) Nicephor. H. E. L. XVII. c. 24.

abhinc annis eodem scelere sese obstrinxerunt. Hunc in censum referri meretur decantatissimus iste Quackerorum dux, IAC. NAYLOR, Anglus natione, qui anno MDCLIV. turbis passim excitatis, poenam luit, quam temeritate et impudentia sua commenerat, et cuius ficta miracula atque acta à IO. CHR. MULLERO separatim recensentur. f) Hunc anno MDCLXVI. alius, dictus SABBATAI SEVI, excipiebat, homo ingenio valens, neque parum litteris tinctus, qui Smyrnae regem Iudaeorum mentitus, multumque auctoritatis consequutus, fraude in apricum protracta, fidem Turcarum amplexus, MDCLXXVI. Constantinopoli animam exhalavit. g) Et cui ignotum est OLIGERI PAVLLI nomen? qui anno MDCXCVII. Amstelodami Messiam Iudaeorum simulavit, et omnium oculos in se convertit. Nam, incredibili audacia adiutus, non solum caelestes adparitiones et familiaria cum Deo colloquia iactabat, sed etiam diuinitus se missum profitebatur, ad Terram Sanctam recuperandam; eoque consilio regem Britanniae, Guilielmum, litteris compellabat, atque eundem exercitus in Palaestinam deducendi summum ducem designabat, Galliarum autem regem, ut classem compararet, exhortabatur, ad hoc negotium feliciter exsequendum. Quam turpiter vero sese dederit, et quam foedam suo nomini maculam inulserit, euentus docuit. h)

Ex his igitur, quae adhuc in medium attulimus, cognosci potest, quam deploranda sit Iudaeorum conditio, qui non solum olim tot fraudibus sunt circumuenti, sed etiam nunc inter spem atque timorem haerent, sua ipsorum culpa miseri atque infelices, quibus adclamare iure nos possumus: *O עורים עורים ò Iudaeos caecos!* Habemus ergo, quod nobis gratulemur, qui verum atque antiquitus promissum Messiam et profitemur, et religiosa fide amplectimur, neque vana spe aut inani persuasione nos circumagi patimur. Quemadmodum vero in hoc momento totius nostrae fidei cardo vertitur: ita de praestantia huius doctrinae nunquam satis dici potest et perorari. Haec enim, ut CLEMENS ALEXANDRINVS recte sentit, *sola est doctrina à Deo tradita, à qua dependent omnes fontes sapientiae, quicumque ad veritatem, tanquam ad scopum*

f) in Greuel der falschen Messien p. 20.

h) Muller l. c. p. 24.

g) l. c. p. 24.

scopum feruntur: i) imo in hoc, ut ipse optimas Saluator adfirmat, vitae aeternae ratio sita est, ut Deus, et qui ab eo missus est in mundum, IESVS CHRISTVS, cognoscatur, k) Hac mente iuuenis et natalium honestate et ingenii alacritate commendabilis,

IO. CHRISTIAN GRETZSCHEL,

Dresdens.

qui adhuc nostrae disciplinae traditus fuit, iam autem in eo est, ut scholam cum academia permutet, studio Theologico sese consecraturus, suum esse existimavit, prius, quam discessionem à nobis faciat, publica oratione verbis Latinis concepta, *de signis, quae Messiam aduenisse testantur, certissimis*, disserere. Quo officio peracto, carmine germanico Patronis et magistris, quorum opera adhuc usus fuit, animum pium et gratum declarabit, Idem vero argumentum, exercitii causa, commilito

CHRISTIAN GOTTFR. SEILER,

Oberneuschobenber. Misn.

sermone vernaculo persequetur, *luctuosa Iudaicae gentis fata* strictim enarraturus. Tandem amico discessuro votiua adclamatione fausta quaerens precabitur

*Gottfr. Bened. Funcke,
Hartenstein. Misn.*

verbis germanicis *de usu insigni, quem percipiunt filii, mature relictis aedibus paternis*, praefatus.

Vti vero Vobis, PATRONI, FAVTORES atque AMICI, haec argumenta haud ingrata fore, confidimus: ita benevolentia Vestra adducti, praedemus, Vos suavissimam Vestram praesentiam cras, hora ante meridiem nona, oratoribus nostris non esse denegaturos. P. P.

Freibergae. a. d. VII. Octobr. A. R. S.

MDCCLI.

i) Stromat. L. VI.

k) Io, XVII, 3.

Yb 627

(1/80)

ULB Halle
002 103 591 3

TAJOL

41

DE
SPE IVDAEORVM DESPERATA
PRAEFATVS

AD
ACTVM VALEDICTORIVM
OBSERVANTER
INVITAT
M. IO. GOTTL. BIDERMANN R.

FREIBERGAE, Litteris MATTHAEANIS,

XLI,

